

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/236/2017                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 3814212141                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.10.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:3814212141.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne D. bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. Jánom Súkeníkom, advokátom so sídlom v Považskej Bystrici, Stred 55, proti žalovanému P. so sídlom v X. správca konkurznej podstaty úpadcu DAM a.s. v konkurze so sídlom v Prievidzi, Nadjazdová ulica 4, IČO: 31 562 060, o určenie, že pracovný vzťah žalobkyne trvá, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 9 Cpr 2/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. mája 2017, sp. zn. 17 CoPr 4/2016, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 3. mája 2017, sp. zn. 17 CoPr 4/2016 potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 29. marca 2016, č. k. 9 Cpr 2/2014-70, ktorým súd prvej inštancie určil, že pracovný pomer žalobkyne ako zamestnanca so spoločnosťou DAM a.s. v konkurze so sídlom v Prievidzi, Nadjazdová ulica 4, IČO: 31 562 060, správca konkurznej podstaty P. so sídlom v X. ako zamestnávateľom, trvá.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. d/ a f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Podľa dovolateľa vada zmatocnosti konania podľa § 420 písm. d/ CSP spočívala v tom, že žalobkyňa si už svoje nároky z pracovného pomeru prihlásila v konkurznom konaní, pričom správca žalovaného pohľadávku žalobkyne z formálnych dôvodov poprel. Podľa § 28 ods. 6 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“ doručenie prihlášky správcovi má pre plynutie premĺčacej lehoty a zánik práva rovnaké právne účinky ako uplatnenie práva na súde. Podľa dovolateľa v zmysle citovaného ustanovenia dorúčením prihlášky zaniklo právo žalobkyne znovu si uplatňovať svoje pracovnoprávne nároky na súde

a toto právo nie je možné znova konvalidovať. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na § 32 ods. 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého mala žalobkyňa právo domáhať sa na súde určenia popretej pohľadávky žalobou v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote a nie prostredníctvom tejto určovacej žaloby.

4. Porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP dovolateľ rovnako odôvodnil tým, že súdy nižšej inštancie konali o zaniknutom práve z vyššie uvedených dôvodov. Podľa dovolateľa nie je možné, aby o určení právneho vzťahu, ktoré malo byť riešené žalobou na určenie popretej pohľadávky prihlásenej do konkurzu, bolo rozhodované v inom civilnom konaní na základe určovacej žaloby podanej veriteľom. Porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces dovolateľ ďalej odôvodnil tým, že žalobkyňa v určovacej žalobe nepreukázala existenciu tzv. naliehavého právneho záujmu, miesto výkonu práce (podstatná náležitosť pracovnej zmluvy) bolo podľa dovolateľa v pracovnej zmluve dohodnuté v rozpore s § 43 ods. 1 písm. b/ zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce, dôsledkom čoho je pracovná zmluva neplatná, s čím sa súdy nižšej inštancie v konaní nevysporiadali. Dovolateľ v závere dovolania opísal konanie žalobkyne a jej spriaznených osôb, ktoré dovolateľ pokladá za v rozpore s dobrými mravmi. Konanie uvedených osôb malo ako uviedol dovolateľ spočívať vo vyberaní finančných prostriedkov zo spoločnosti prostredníctvom fiktívnych pracovných zmlúv. Žalobkyňa ani jej spriaznené osoby nemali v nich dohodnutú pracovnú činnosť vykonávať.

5. Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadřila.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní veci dospel k záveru, že konanie vadami podľa § 420 písm. d/ a f/ CSP postihnuté nebolo.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 420 písm. d/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

12. Za konania vyvolané konkurzom sa považujú v zmysle zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) konanie o určenie pravosti, výšky a poradia popretej pohľadávky (§ 23 ZKV), resp. v zmysle zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) konanie o určenie právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky,

poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva popretej pohľadávky (§ 32 ods. 6 ZKR), konanie o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty (§ 19 ods. 2 ZKV), resp. konanie o vylúčenie majetku zo súpisu (§ 78 ods. 3 ZKR), osobitne aj konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 26 ZKV, resp. § 53 a nasl. ZKR, prípadne aj konanie o žalobe na určenie neúčinnosti reštrukturalizačného plánu.

13. Za konania súvisiace s konkurzom možno považovať sporové konania, v ktorých sa rozhoduje o hmotnoprávných právach a povinnostiach vyplývajúcich zo ZKV, resp. ZKR, príp. tiež z iných právnych predpisov, ktoré osobitným spôsobom upravujú práva a povinnosti účastníkov týchto právnych vzťahov pre prípad konkurzu, príp. úpadku (pozri Sojka, P.: *Vis attractiva concursus* a konania súvisiace s konkurzom. In *Justičná revue* č. 1/2010, s. 55). To je napr. konanie o náhradu škody vzniknutej porušením povinností správcu (§ 8 ods. 2 ZKV, § 12 zákona č. 8/2005 Z.z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), príp. iné konanie o náhradu škody v zmysle ZKR (napríklad § 11 ods. 4, § 11 ods. 5, § 66, § 87 ods. 3, 4, 6).

14. Ak žaloba predstavuje autonómnu žalobu, ktorá nie je založená na konkurznom práve a nevyžaduje si ani začatie takého typu konania (ako v tomto prípade), samotná skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je účastníkom konania, nepostačuje na to, aby toto konanie mohlo byť kvalifikované ako konanie vyplývajúce priamo z konkurzu alebo ako konanie s ním súvisiace (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdneho dvora z 10. septembra 2009 C-292/08 vo veci *German Graphics Graphische Maschinen GmbH* proti *Alice van der Schree*, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu *Holland Binding BV*). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. novembra 2011, sp. zn. 6 Ndc 33/2011).

15. Dovolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v danom prípade nejde o spor vyvolaný či súvisiaci s konkurzom, preto konanie dovolateľom namietanou vadou v zmysle § 420 písm. d/ CSP netrpí.

16. Po zistení, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté tzv. vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. d/ CSP, pristúpil dovolací súd k posúdeniu prípustnosti dovolania aj z hľadiska ďalšieho dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP.

17. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nesprávnym procesným postupom súdu nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

19. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutia spravodlivosti).

20. V zmysle vyššie uvedeného dovolacie námietky žalovaného spočívajúce v namietanom nepreukázaní naliehavého právneho záujmu žalobkyne v tejto určovacej žalobe, v posúdení platnosti pracovnej zmluvy súdmi nižšej inštancie, na základe ktorého určili, že pracovný pomer žalobkyne ako zamestnanca so žalovanou spoločnosťou ako zamestnávateľom trvá a popísané údajné konanie žalobkyne a jej

spriaznených osôb, posúdené dovolateľom ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, nie sú podľa dovolacieho súdu spôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, a to z nasledovných dôvodov:

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal nesprávne skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci nesprávny skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa žaloba týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 52/03). Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nie je procesnou vadou konania zakladajúcou prípustnosť dovolania (napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a sp. zn. 2 Cdo 29/2011). Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 52/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v spojení s § 431 CSP.

21. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie (podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd), a ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania.

22. Keďže prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. d/ a f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

23. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.